

Utbildningsinspektion i Oxhagsskolan förskoleklass, grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Oxhagsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnomsorg	93
Förskoleklass	34
Grundskola	283

Oxhagsskolan tillhör skolnämnd Sydväst. Oxhagsskolan ingår i f.d. Haga kommundelsnämnd tillsammans med Björkhagaskolan, Karlslundsskolan samt Solhagaskolan. Utbildningen vid Oxhagsskolan omfattar förskoleklass och grundskola för årskurserna 1–6 samt fritidshem. För barn i åldern 6–10 år finns skolbarnomsorg i respektive skola i Hagaområdet, för barn i åldern 10–12 år finns verksamheten i Oxhagsskolan. Skolan samarbetar med Brukets skola om s.k. förberedelseklass. Denna är placerad i Brukets skola.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i fyra arbetslag, förskoleklass-årskurs 1, årskurs 2–3, årskurs 4–5 samt årskurs 6. Undervisningen bedrivs i åldershomogena klasser.

Cirka 60 procent av skolans elever har utländsk bakgrund. Andelen elever med utländsk bakgrund är högre i årskurs 1–3 än i årskurserna 4–6. Enligt Skolverkets statistik var 2003 78 procent av eleverna i årskurserna 1–3 berättigade till modersmålsundervisning, motsvarande siffra för årskurserna 4–6 var 46 procent.

Skolan är byggd 1969. Delar av skolan har renoverats.

Genomförandet av inspektionen i Oxhagsskolan

Skolverket sände den 28 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Oxhagsskolan har bestått av experten Kerstin Levin och undervisningsrådet Johan Nilsson. Besök i Oxhagsskolan inleddes den 2 december 2004 och avslutades den 3 december 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Oxhagsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Oxhagsskolan genomfördes formella intervjuer med elever i årskurs 2 och 6, personal, föräldrar samt rektor och biträdande rektor. Lektioner i årskurs 2 och 6 samt förskoleklass besöktes. Övrig information av betydelse för inspektionen har varit dokument som studerats på plats.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I de intervjuer som genomfördes vid inspektionstillfället dominerade positiva omdömen om Oxhagsskolan. De flesta eleverna trivs och är nöjda med sin skola. Personal uppgav att skolan tidigare haft ett dåligt rykte, men att de insatser man satt in för att förbättra ryktet gett resultat. Föräldrar tycker att skolan är bra, men känner också oro för att elever, framför allt i årskurs 1–3, har ett dåligt språkbruk med svordomar och hotfulla uttryck. Denna bild bekräftas av elever och personal. Elever i årskurs 2 upplever också att de ibland blir retade. Rektor och biträdande rektor uppger att insatser är planerade för att arbeta med elevernas språkbruk bl.a. genom en studiedag i januari 2005 och samarbete med skolrådet. Enligt personal var resultatet bra på den trivselenkät som genomfördes i september 2004, men några elever vantrivs och vill inte gå till skolan. Personal är medveten om att trots att enkätresultatet visar att de flesta elever trivs bra, måste skolan vinnlägga sig om att ta reda på orsakerna till att ett fåtal elever inte trivs.

Fr.o.m. årskurs 3 kan elever ansöka om att få bli rastkompis. Rastkompisens främsta uppgift är att vara en god kamrat på rasterna. De får utbildning för sitt uppdrag och har regelbundna träffar med skolans mobbningsteam. Om något inträffar skall de ta hjälp av en rastvakt eller någon annan vuxen. I intervju med elever i årskurs 2 framkom att systemet med rastkompisar är väl känt bland eleverna och att de har förtroende för rastkompisarna. Intervjuade elever i årskurs 6 har lägre förtroende för systemet. De känner enbart till rastkompisarna i den egna klassen, eftersom alla inte bär den armbindel som skall visa vilka elever som är rastkompisar. De menar också att rastkompisar hjälper föga i arbetet med att stävja bråk och kränkningar. En elev uttryckte det med orden ”man fick en biocheck för ingenting”.

Sammanfattningsvis är resultatet med normer och värden godtagbart men trivseln hos eleverna bör förbättras så att alla elever vill gå till skolan. Åtgärder är planerade för att arbeta med elevernas språkbruk vilket är positivt.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Oxhagsskolan genomförs de nationella ämnesproven i årskurs 5. Samtliga 73 elever i årskurs 5 genomförde proven 2004. Av dem är 29 elever (40 procent) två- eller flerspråkiga. Resultaten sammanställs av skolans specialpedagog.

	Svenska	Matematik	Engelska
Samtliga elever	78	74	73
Svenskspråkiga elever	86	86	80
Två- eller flerspråkiga elever	66	55	62

Tabell: Andel (%) elever som uppnått målen i de nationella ämnesproven

Resultaten visar en delvis låg måluppfyllelse, framför allt för elever med utländsk bakgrund. Detta bör påverka arbetet med utvärdering, analys och förbättringsåtgärder.

I intervju med lärare framkom att resultaten på de nationella ämnesproven har betydelse för hur undervisningen utformas i årskurs 6, både på individ- och gruppnivå. På individnivå används resultaten som underlag för utvecklingssamtalen på hösten i årskurs 6. Vid intervju med elever framkom att provresultaten är kända av eleverna. Också föräldrar uppgav att de är nöjda med hur skolan har redovisat det egna barnets resultat. På gruppnivå utgör resultaten ett underlag för hur verksamheten skall utformas inom det arbetslag som de tre klasserna i årskurs 6 bildar.

I årskurs 2 genomförs diagnoser i svenska och matematik. Personal uppgav att de har en bild av den egna elevgruppens resultat. I de tidiga skolåren görs dock inga sammanställningar över elevers resultat på skolnivå och det görs inte heller några sammanställningar över resultaten så att de kan följas över år.

I intervju uttryckte föräldrar till elever med utländsk bakgrund oro för hur skolan arbetar för att utveckla elevernas kunskaper i svenska språket i årskurs 1–3. Föräldrar menar att då andelen elever med utländsk bakgrund i de tidiga skolåren är hög riskerar svenska att bli ett minoritetsspråk och att undervisningen i svenska därför behöver stärkas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans resultat avseende elevers kunskaper är godtagbart. En anmärkningsvärd hög andel elever med utländsk bakgrund når inte målen i de nationella ämnesproven 2004. Det är viktigt att skolan förbättrar sitt arbete med analyser och åtgärder så att fler elever ges möjlighet att nå målen.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Oxhagsskolan har "Hälsofrämjande skola" som skolans val. Skolans handlingsplan för hälsofrämjande åtgärder inleds med visionen: "Oxhagsskolan är en skola, där personal och barn/elever tillsammans skapar förutsättningar för ett ökat välbefinnande och allas delaktighet." Honnörsorden i handlingsplanen är trygghet, glädje och delaktighet.

I Oxhagsskolan finns ett mobbningsteam som arbetar förebyggande och som också kan kopplas in om skolan misstänker kränkande behandling. I skolans handlingsprogram mot kränkande behandling definieras begreppet mobbning. Det beskriver också det förebyggande arbetet samt hur skolan agerar vid misstänkt mobbning. I det förebyggande arbetet ingår bl.a. gruppsamtal och verksamhet med rastkompisar. Handlingsprogrammet saknar dock beskrivning av hur skolan skall agera i de fall då kränkande behandling sker mellan vuxen och elev. I handlingsprogrammet står att mobbningsteamet avgör om föräldrar skall informeras då mobbning upptäckts. Personal uppgav att skolan avvaktar med att informera föräldrar eftersom personalen upplever att en tidig föräldrakontakt snarare kan förvärra än förbättra situationen för inblandade parter. De menar att informationen kan utnyttjas så att föräldrar handgripligt dras in i konflikten mellan eleverna. Intervjuade föräldrar anser dock att skolan skall informera hemmet i ett tidigt skede. De känner till förklaringen till varför skolan avvaktar med kontakten med hemmet, men de poängterar vikten av att skolan samarbetar med hemmet i ett tidigt skede då kränkande behandling misstänks. Föräldrar uppgav att de ändå är nöjda med det arbete mot kränkande behandling som skolan bedriver då få fall av mobbning förekommer. I läroplanen slås fast att skolan skall samarbeta med hemmen i elevernas fostran och då klargöra skolans normer och regler. Det är därför av största vikt att föräldrar informeras utan dröjsmål då skolan misstänker kränkande behandling.

Skolans regler är kända av de elever som inspektörerna intervjuade och de känner också till vad som händer vid regelbrott. Vanliga konsekvenser vid regelbrott är samtal hem och kvarsittning. Elever upplever inte att de har varit med och påverkat reglernas utformning, men samtal om skolans regler förekommer ofta på klass- eller elevrådstitid.

Samverkan med föräldrar sker främst genom utvecklingssamtal, men också genom veckobrev och telefonsamtal. Föräldrar till elever med utländsk bakgrund uttryckte sig positivt om att veckobrev översätts och att skolan använder sig av tolkar på utvecklingssamtal och föräldramöten när så behövs.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet är bra. Handlingsprogrammet mot kränkande behandling är godtagbart men bör förbättras så att det också omfattar förhållandet vuxen-elev. Det är inte godtagbart att föräldrar inte informeras då skolan misstänker kränkande behandling.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Oxhagsskolans verksamhetsplan för 2004 finns skolans verksamhetsidé beskriven. Där står att alla elever i Oxhagsskolan skall ”utveckla självkänsla, självständighet, förmåga att ta ansvar och utveckla goda kunskaper för att bygga sin framtid.”

Bearbetningar av de nationella kursplanerna har gjorts i Oxhagsskolan, företrädesvis i svenska. Utifrån intervjuer med personal kan inspektörerna konstatera att personal tillmäter kursplanerna olika grad av betydelse för planeringen av undervisningen. På frågan om eleverna känner till målen för undervisningen svarade personal ur årskurs 2 att de inte tror att eleverna känner till vad de skall kunna i skolans olika ämnen. Personal ur årskurs 6 menar att kursplanerna har stor betydelse för hur arbetet skall utformas. Detta bekräftas av utsagor från elevintervjuerna. Elever i årskurs 2 sätter sin tilltro till att enbart läraren vet vad man kan och vad man behöver lära sig. Elever i årskurs 6 känner sig väl förtrogna med målen för undervisningen. De anser sig också ha visst inflytande över vad man skall lära sig. I engelska kan eleverna välja på tre olika nivåer i undervisningen. Val av nivå sker i samråd med läraren. Vid inspektionstillfället genomfördes läxförhör på de olika nivåerna där eleverna visade både förmåga och vilja att ta ett stort ansvar för sitt eget lärande. Föräldrar tycker att de får god information om vad eleverna kan och om målen för undervisningen på utvecklingssamtalen.

Oxhagsskolan är tvåparallellig förutom i årskurs 6 där tre sexor finns och bildar ett eget arbetslag. Personalen i årskurs 6 samverkar över klassgränserna i planering och genomförande av undervisningen. Storleken på elevgrupperna kan vara flexibel, vilket personalen ser som en stor fördel i arbetet med elever i behov av stöd. Hänsyn kan också tas till elevernas olika inlärningsstilar. Personal i årskurs 6 uppger att tillgången till gemensam planeringstid är tämligen god. Något liknande samarbete mellan personal som arbetar i arbetslaget för årskurs 2–3 finns inte. Ett hinder som personal uppger är att tiden för samplanering är begränsad eftersom arbetstiden för lärare och förskollärare regleras av olika avtal.

Vid inspektionstillfället intervjuades personal ur arbetslag 2–3 och arbetslag 6. I utsagorna framträder olika bilder av hur skolan arbetar i riktning mot målen för utbildningen. I arbetslag 6 finns forum för samplanering och samarbete. I detta arbetslag finns också en medvetenhet om kursplanernas betydelse för hur undervisningen skall utformas. I arbetslag 2–3 är samarbetet inte lika fullt utvecklat. Inspektörerna vill poängtera värdet av diskussioner om mål och resultat även i de tidiga skolåren. Det är viktigt att skolan utvärderar sin organisation av undervisningen så att samarbete och samsyn kring undervisningens mål och inriktning ges förutsättningar att utvecklas i alla årskurser.

I Oxhagsskolan finns ett stödteam kallat ”Elevhälsan” vilket består av specialpedagog, biträdande rektor, skolsköterska och rektor. I inledningen av höstterminen genomför specialpedagog och biträdande rektor en inventering i samtliga arbetslag av vilka specialpedagogiska behov som finns. Därefter avgör stödteamet vilka prioriteringar som skall göras och hur ansvaret för insatserna skall fördelas. De specialpedagogiska insatser som stödteamet kan erbjuda är bl.a. insatser direkt riktade till elever i behov av stöd, handledning till personal, pedagogiska kartläggningar samt att bistå personalen vid upprättande av åtgärdsprogram.

För upprättandet av åtgärdsprogram finns en lathund som noga beskriver hur åtgärdsprogram skall skrivas och förvaras. De åtgärdsprogram som inspektörerna har tagit del av är av tämligen god kvalitet, men i de uppföljningar som finns av åtgärdsprogram är det svårt att följa elevens utveckling och vilka mål som eleven uppnått sedan åtgärdsprogrammet upprättades.

Föräldrar uttrycker sig positivt om den hjälp och det stöd som barnen får i skolan. Några föräldrar tyckte dock att modersmålsundervisningen inte håller tillräcklig hög kvalitet. De tyckte också att informationen från skolan om undervisningen på modersmålet är otillräcklig, oftast är det läraren i modersmål som själv står för all information.

Sammanfattningsvis bedöms skolans pedagogiska verksamhet och undervisning vara av god kvalitet.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Oxhagsskolans ledningsgrupp består av rektor, biträdande rektor samt fyra arbetsenhetsledare. I rektors tjänst ingår också att samordna modersmålsundervisningen samt att samordna organisatoriska frågor som rör studiehandledning på modersmål för skolnämnd Sydvest. Biträdande rektor arbetar 50 procent i skolans stödteam. Rektor anser sig väl förtrogen med verksamheten och fram-

håller ledningsgruppen som ett mycket viktigt forum för pedagogiska diskussioner på ledningsnivå. I intervju med personal framkom att rektor ger god stöttning till personalen i deras dagliga arbete.

Oxhagsskolans kvalitetsredovisning för 2003 är i stort sett identisk med kvalitetsredovisningen för Björkhagaskolan och Karlslundsskolan. Det som skiljer dessa åt är slutordet i kvalitetsredovisningen. I detta slutord skrivs att Oxhagsskolan har ca 60 procent elever med utländsk bakgrund. Det saknas dock analys av och åtgärder för hur skolan möter de krav som dessa omständigheter ställer på verksamheten. I Oxhagsskolan sker ingen systematisk sammanställning och utvärdering av resultat på skolnivå. De mål och resultat som finns beskrivna i kvalitetsredovisningen är mycket vagt formulerade och kan därför inte användas till att bedöma hur skolan har nått upp till de nationella målen för undervisningen

Elevvårdskonferenser genomförs vid behov. Vid elevvårdskonferenserna förs protokoll över vilka beslut som fattas. De protokoll inspektörerna tagit del av saknar i några fall rubriker som visar att det rör sig om ett beslut från elevvårdskonferens. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp finns för elever placerade i s.k. förberedelseklass.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning och ledning är bra. Kvalitetsarbetet är godtagbart, men kvalitetsredovisningen bör förbättras så att den i högre utsträckning omfattar bedömningar av måluppfyllelsen samt åtgärder för att förbättra verksamheten.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Elevers val förekommer, men organiseras på olika sätt i arbetsenheterna. I årskurserna 2 och 3 samt 4 och 5 genomförs "Elevers valveckor", dvs. veckor och temadagar inom olika ämnen. I årskurs 6 erbjuds elevers val inom de två arbetspass i veckan à 90 minuter som skolan kallar "Regnbågstid". I denna tid ingår tid för elevers val och skolans val samt tid från samhällsorienterande- och naturorienterande ämnen. På "Regnbågstiden" arbetar eleverna med egen planering, motion samt "Verkstad" i ämnena bild och slöjd. Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevers val. Undervisningen skall också syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen.

Oxhagsskolan samarbetar med Brukets skola om s.k. förberedelseklass. Denna är placerad i Brukets skola. Till förberedelseklassen finns två pedagoger knutna. En är anställd av Oxhagsskolan och en av Brukets skola. Enligt Oxhagsskolans handlingsplan för förberedelseverksamhet sker klassplacering när eleven anses kunna följa ordinarie undervisning. Inskolning i klass sker genom att eleven vissa dagar i veckan följer den klass där eleven har placerats. För placering i förberedelseklass finns ingen övre tidsgräns, men i intervju framkom dock att personal ser det som ett problem att elever allt för tidigt lämnar förberedelseklassen för att delta i ordinarie undervisning då nyanlända elever anses behöva platsen bättre.

I årskurserna 2 och 3 har eleverna svenska som andraspråk i form av stöd. Insatserna koncentreras till årskurs 3. För denna undervisning ansvarar Oxhagsskolans lärare i förberedelseklass. I årskurserna 4–6 är undervisningen integrerad med övrig verksamhet och handhas av klasslärarna. Under våren 2004 har all personal genomgått internutbildning i svenska som andraspråk. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att svenska som andraspråk inte är en stödåtgärd utan ett eget ämne med egen kursplan och att elever som bedöms vara i behov av ämnet skall få undervisning i det.

Modersmålsundervisningen sker både på och efter ordinarie skoltid. På inspektörernas fråga om studiehundledning på modersmålet uppgav föräldrar och personal att någon sådan inte förekommer i Oxhagsskolan. Rektor uppger dock att det finns två elever i Oxhagsskolan som får studiehundledning på modersmålet. En av dessa elever är placerad i förberedelseklass i Brukets skola. Enligt rektor motsvarar studiehundledningen på modersmålet det behov som finns.

Inspektörerna finner rektors bedömning av behovet av svenska som andraspråk och studiehundledning på modersmålet anmärkningsvärd då skolan har en hög andel elever med utländsk bakgrund, framförallt i årskurserna 1–3. Resultaten på de nationella proven i årskurs 5, 2004, visar att två- eller flerspråkiga elever har en lägre måluppfyllelse än svenskspråkiga elever. Skolan bör därför ta ett större ansvar för att stödja elever med utländsk bakgrund, både i svenska och på modersmålet, att nå större skolframgång.

Enligt den gemensamma timplanen för skolorna inom före detta Haga kommunalnämnd ligger all undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurserna 7–9. Detta innebär att Oxhagsskolan inte ger sina elever möjlighet att nå målen i årskurs 5 i ämnet.

Insamling till s.k. klasskassa förekommer. De insamlade medlen används till en skolresa som delvis genomförs på skoltid. Utbildningen skall vara avgiftsfri. Endast enstaka inslag av aktiviteter som föranleder en obetydlig kostnad för eleven får förekomma.

I Oxhagsskolan har anpassningar gjorts för elever med funktionshinder i den omfattning som behövs.

Sammanfattningsvis bedöms stora delar av tillgången till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning inte som godtagbar. Det är inte godtagbart att elever som bedöms vara i behov av svenska som andraspråk inte får det, att elever inte ges möjlighet att nå målen för årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap samt att skolan är inte avgiftsfri.

Undervisningen i elevens val är dock godtagbar men bör förbättras så att den uppfyller kravet på allsidighet samt breddning och fördjupning.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Enligt Skolverkets statistik var lärartätheten 6,5 lärare per 100 elever läsåret 2003/2004. Motsvarande siffra för riket är 2004 8,0 per 100 elever.

Oxhagsskolan har lärare som är utbildade för den undervisning de bedriver förutom i slöjd och i svenska som andraspråk. Rektor uppgav att det är lätt att rekrytera personal då skolan samarbetar med Örebro universitet om den verksamhetsförlagda lärarutbildningen. Inspektörerna vill dock påpeka att skolan bör sträva efter att rekrytera lärare med adekvat utbildning i alla ämnen.

Personal är nöjd med den kompetensutveckling som skolan erbjuder. Ett antal studiedagar per läsår används till intern kompetensutveckling då personalen själva delger varandra erfarenheter och goda exempel, något som personalen menar har stor betydelse för att utveckla den egna undervisningen.

Eleverna har tillgång till skolsköterska och kurator via det stödteam som finns i skolnämnd Sydväst.

Lokalerna är ändamålsenliga. Delar av skolan är renoverad och klassrum och korridorer är ljusa och fräscha. Bibliotek finns och fungerar också som datorsal.

Sammanfattningsvis bedöms tillgången till resurser vara god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Oxhagsskolan övergripande är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolan bör vidta åtgärder i syfte att förbättra resultatet av skolans arbete inom området normer och värden,
- skolan bör förbättra sitt arbete med analyser och åtgärder så att fler elever ges möjlighet att nå målen,
- skolans handlingsprogram mot kränkande behandling behöver utvecklas så att det beskriver hur skolan avser agera i de fall kränkningen sker mellan vuxen och elev,
- skolan bör utveckla kvalitetsredovisningen så att den i högre utsträckning omfattar bedömningar av måluppfyllelsen samt åtgärder för att förbättra verksamheten samt

- undervisningen i elevens val bör förbättras så att den uppfyller kravet på allsidighet samt breddning och fördjupning.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Föräldrar informeras inte utan dröjsmål då skolan misstänker kränkande behandling. (Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.4)
- Svenska som andraspråk anordnas inte i alla årskurser för de elever som bedöms vara i behov av sådan (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).
- Enligt den gemensamma timplanen för skolorna inom f.d. Haga kommun-
delsnämnd ligger all undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap i
årskurserna 7-9. Detta medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i
årskurs 5 i detta ämne. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, bilaga 3 skolla-
gen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).

Datum

Ort

2005-04-29

Linköping

Kerstin Levin

Johan Nilsson